

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

DEPARTAMENT EUROPEJSKIEGO
FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

data: 20 kwietnia 2020

znak sprawy: DZF-I.7610.10.2020.MKa

identyfikator kosztulki: 1449413

telefon: 22 273 80 5322 273 80 23

e-mail: Marta.Kadylak@mfi.pr.gov.pl

Adresat

Instytucje Pośredniczące PO WER

Dotyczy: wejścia w życie ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.

Szanowni Państwo,

uprzejmie informuję, że w dniu 17 kwietnia 2020 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej została opublikowana ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. (tzw. specustawa funduszowa). **Ustawa obowiązuje od 18 kwietnia br., z mocą od 1 lutego 2020 r.**

Ustawa wprowadza szczególne i nadzwyczajne rozwiązania, umożliwiające podejmowanie działań minimalizujących negatywny wpływ pandemii na wdrażanie i realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19. Zawarte w ustawie regulacje wprowadzają odstępstwa i wyjątki od obowiązujących zasad wyboru, realizacji i rozliczania projektów w ramach programów operacyjnych, przyjętych ustawą wdrożeniową oraz ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, i dają instytucjom podstawę prawną do elastycznego podejścia do ww. procesów.

Rozwiązania zawarte w przepisach dotyczą następujących obszarów:

Fundusze
Europejskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa,
tel. 22 273 80 50, fax 22 273 89 19, www.gov.pl/web/fundusze-regiony,
www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pismo spełnia zasady dostępności.

I. Koordynacja realizacji programów operacyjnych

- możliwość wydania, zmiany lub zawieszenia wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w trybie przyspieszonym (art. 3),
- odrębny, od uregulowanego w ustawie wdrożeniowej, tryb zmiany programu operacyjnego, w przypadku gdy jest to konieczne w związku z wystąpieniem COVID-19 (art. 14).

II. Kryteria wyboru projektów

- **możliwość zmiany kryteriów wyboru projektów w każdym czasie oraz stosowanie odstępstw od zatwierdzonych kryteriów w trakcie realizacji projektu (art. 4)** - przepis ten ma umożliwić komitetowi monitorującemu zmianę zatwierdzonych kryteriów wyboru projektów oraz upoważnić instytucje uczestniczące w systemie realizacji programu do dokonywania w szczególności uzasadnionych przypadkach, na wniosek beneficjenta zmian w projekcie, skutkujących niespełnieniem kryteriów wyboru projektów.

Na gruncie wdrażania PO WER obowiązuje w tym zakresie uchwała KM PO WER nr 303 w sprawie odstępstwa od obowiązku spełnienia przez beneficjentów kryteriów wyboru projektów w ramach PO WER, przekazana instytucjom pośredniczącym PO WER do stosowania pismem z 30 marca br., znak: DZF-I.7610.8.2020.MKa. Uchwała zawiera generalne upoważnienie dla instytucji, do wyrażania zgód na odstępstwa od obowiązku spełnienia kryteriów wyboru w realizowanych aktualnie projektach, jeśli w związku z wystąpieniem siły wyższej, jaką jest COVID-19, kryteria te nie mogą być spełnione. Decyzje w tym zakresie będą podejmowane indywidualnie, na pisemny, uzasadniony wniosek beneficjenta.

III. Procedura wyboru projektów do dofinansowania

- **odstępstwa w zasadach przeprowadzania konkursu oraz naboru wniosków w trybie pozakonkursowym (art. 7-9)** – przewidziano **wydłużenie terminów** wskazanych w ustawie wdrożeniowej **na składanie wniosków o dofinansowanie oraz na uzupełnienie wniosku czy poprawienie oczywistej omyłki**. Ponadto istnieje **możliwość zmiany regulaminu konkursu w uzasadnionych przypadkach**. Ustawa daje też możliwość skrócenia terminu na podanie do publicznej wiadomości ogłoszenia o konkursie,

- **tryb nadzwyczajny wyboru projektów (art. 10)** – w tym trybie mogą być składane wnioski o dofinansowanie projektu służącego ograniczeniu wystąpienia negatywnych skutków COVID-19. Zastosowanie znajdują tu niektóre przepisy ustawy wdrożeniowej stosowane dla trybu pozakonkursowego.

Instytucja Zarządzająca PO WER podjęła już działania w celu jak najszybszego wprowadzenia trybu nadzwyczajnego tak aby zapewnić możliwie pilne reagowanie na sytuacje kryzysowe wywołane epidemią.

Obecnie finalizowane są prace nad procedurą wyboru projektów w trybie nadzwyczajnym i niebawem zostanie ona przekazana do stosowania właściwym instytucjom wraz z katalogiem kryteriów wyboru projektów (uchwała w tym zakresie została poddana pod głosowanie Komitetu Monitorującego PO WER). Równolegle prowadzone są prace nad odpowiednim dostosowaniem funkcjonujących zasad i narzędzi (w tym narzędzi informatycznych) dla wyboru, monitorowania i rozliczania projektów w ramach PO WER do specyfiki przedsięwzięć wybieranych w tym nowym trybie,

- możliwość **powierzenia funkcji eksperta osobie, która dotychczas nie była wpisana do wykazu kandydatów na ekspertów**, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 istnieje konieczność skorzystania z wiedzy, umiejętności lub doświadczenia takiej osoby (art. 22),
- możliwość **aktualizacji harmonogramu naboru wniosków o dofinansowanie projektów w każdym czasie**, bez obostrzeń wynikających z ustawy wdrożeniowej (art. 11),
- możliwość **wydłużenia terminów w procedurze odwoławczej oraz wniesienia protestu w postaci elektronicznej** pozwalającej na jej utrwalenie na trwałym nośniku lub w systemie teleinformatycznym (art. 18).

Powyższe oznacza, że właściwa instytucja może **umożliwić wnioskodawcom biorącym udział w danym konkursie składanie protestów np. za pośrednictwem systemu obsługi wniosków aplikacyjnych SOWA**. Instytucja Zarządzająca rekomenduje przyjęcie tego rozwiązania w sposób jednolity dla wszystkich wniosków składanych w konkursach w ramach PO WER.

IV. Realizacja umowy o dofinansowanie projektu

- **możliwość zmiany umowy** o dofinansowanie/decyzji o dofinansowaniu, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 realizacja postanowień dotychczasowej umowy/decyzji **w zakresie wynikającym z zatwierdzonych kryteriów wyboru projektów** jest niemożliwa lub znacznie utrudniona. W takim przypadku **obostrzenia określone w art. 52a ustawy wdrożeniowej co do zmiany umowy nie będą stosowane (art. 12),**
- **wydłużenie** określonych w umowach o dofinansowanie albo w decyzjach o dofinansowaniu projektów **terminów składania wniosków o płatność oraz terminów zakończenia realizacji projektów** (art. 13),
- **nadzwyczajny tryb wyboru albo zmiany partnera w projekcie**, jeżeli w związku z wystąpieniem COVID-19 przygotowanie albo realizacja projektu partnerskiego stała się niemożliwa lub znacznie utrudniona. Nie stosuje się m.in. przepisów ustawy wdrożeniowej dotyczących konkurencyjnego trybu wyboru partnera (art. 15),
- **możliwość przesunięcia ciężaru nieprawidłowości indywidualnej na budżet państwa i uwolnienie beneficjenta od odpowiedzialności za tę nieprawidłowość** (art. 5),
- **możliwość uznania za kwalifikowalne wydatków na niezrealizowane cele**, jeżeli beneficjent wykaze, że z dochowaniem należytej staranności i w odpowiednim czasie podejmował niezbędne działania służące ich odzyskaniu, albo wykaze brak możliwości ich odzyskania (art. 6),
- możliwość **przedłużenia terminów w postępowaniach administracyjnych** w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), **możliwość zawieszenia tych postępowań oraz wstrzymanie wykonania decyzji administracyjnych** (art. 19-21),
- upoważnienie do **stosowania ulg w spłacie należności**, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na wniosek zobowiązanego (art. 25),
- **wyłączenie stosowania art. 190 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który reguluje termin przekazania wniosku o płatność**, w przypadku gdy beneficjentem projektu finansowanego ze środków europejskich jest jednostka sektora finansów publicznych (art. 26),

- możliwość **odstąpienia od sankcji wykluczenia z możliwości otrzymania środków europejskich**, jeżeli niedokonanie zwrotu środków przez beneficjenta było skutkiem wystąpienia COVID-19 (art. 27),

V. Inne

- **możliwość pracy zdalnej** lub z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej **przez komisję oceny projektów, komitet monitorujący oraz przeprowadzanie czynności kontrolnych w formie pracy zdalnej**, jak i możliwość zawieszenia czynności kontrolnych oraz audytu (art. 16, 17),
- możliwość **zmiany, przesunięcia albo skrócenia terminów na dokonanie poszczególnych czynności** określonych zarówno w ustawie, jak i w ustawie wdrożeniowej, jeżeli jest to niezbędne w związku z wystąpieniem COVID-19 (art. 28),
- **wyłączenie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych** określonej w art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1440, z późn. zm.) w przypadku gdy ma związek z przeciwdziałaniem COVID-19.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w zakresie nieuregulowanym przepisami specustawy funduszowej należy stosować ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (ustawa wdrożeniowa).

Z poważaniem

Anna Mickiewicz
Zastępca Dyrektora Departamentu
/podpisano elektronicznie/

Załączniki: Tekst ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.

Do wiadomości: Dyrekcja, naczelnicy wydziałów